

JUSTITSMINISTERIET

Dato: 21. februar 2018
Kontor: EU-retskontoret
Sagsbeh: Ida Albæk Knudsen
Sagsnr.: 2018-3051-0011
Dok.: 655060

Samlenotat vedrørende de sager inden for Justitsministeriets ansvarsområde, der forventes behandlet på rådsmødet (retlige og indre anliggender) og mødet i Det Blandede Udvalg den 8. – 9. marts 2018

Side:

3-5	Punkt 1:	Samarbejde med lande i det vestlige Balkan om terrorbekæmpelse
- <i>Udveksling af synspunkter</i>
KOM-dokument foreligger ikke
6-8	Punkt 2:	RIA-agenturers rolle i forbindelse med terrorbekæmpelse
- <i>Politisk drøftelse</i>
KOM-dokument foreligger ikke
9-11	Punkt 3:	Samarbejde mellem EU's fælles sikkerheds- og forsvarspolitiske missioner/operationer og RIA-agenturer
- <i>Politisk opbakning</i>
KOM-dokument foreligger ikke
12-14	Punkt 4:	Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2016/681 af 27. april 2016 om anvendelse af passagerlisteoplysninger (PNR-oplysninger) til at forebygge, opdage, efterforske og

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

retsfølge terrorhandlinger og
grov kriminalitet *

- Udveksling af synspunkter vedrørende direktivets implementering

- 15-25** Punkt 5: Forslag til Europa-Parlamentet og Rådets direktiv om bekæmpelse af svig og forfalskning i forbindelse med andre betalingsmidler end kontanter og om erstatning af Rådets rammeafgørelse 2001/413/RIA *
- Generel indstilling*
KOM (2017) 489 endelig
- 26-28** Punkt 6: Rådets forordning (EU) 2017/1939 af 12. oktober 2017 om gennemførelse af et forstærket samarbejde om oprettelse af Den Europæisk Anklagemyndighed (EPPO) *
- Status for gennemførelsen*
- 39-33** Punkt 7: Forbedring af grænseoverskridende adgang til e-beviser
- Udveksling af synspunkter*
KOM-dokument foreligger ikke

* Forslagene er fremsat efter TEUF, tredje del, afsnit V. Protokollen om Danmarks stilling, der er knyttet til Lissabon-Traktaten, finder derfor anvendelse, hvilket indebærer, at foranstaltningerne ikke vil være bindende for eller finde anvendelse i Danmark ("retsforbeholdet").

Dagsordenspunkt 1: Samarbejde med lande i det vestlige Balkan om terrorbekæmpelse

Nyt notat.

Sagen er ikke omfattet af retsforbeholdet.

KOM-dokument foreligger ikke

1. Resumé

Sagen er ikke omfattet af retsforbeholdet. På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 8.-9. marts 2018 forventes en udveksling af synspunkter om EU's samarbejde med lande i det vestlige Balkan om terrorbekæmpelse. Det forventes, at udvekslingen af synspunkter vil blive fulgt op af Kommissionen, som i forlængelse heraf overordnet bl.a. vil opfordre til at styrke samarbejdet i EU på terrorbekæmpelsesområdet. Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant. Sagen har ikke lovgivningsmæssige eller økonomiske konsekvenser. Fra dansk side er man overordnet positiv over for EU's samarbejde med lande i det vestlige Balkan med henblik på at styrke terrorbekæmpelsesområdet. Det forventes, at man fra dansk side kan tage punktet til efterretning.

2. Baggrund

EU's samarbejde med lande i det vestlige Balkan om terrorbekæmpelse ("Western Balkan Counter Terrorism initiative"(WBCTi)) blev indledt af Slovenien i 2014 med støtte fra Østrig. Formålet med WBCTi er overordnet bl.a. at søge at reducere parallelstrukturer i forhold til internationale aktørers eksisterende og planlagte initiativer i det vestlige Balkan. Hertil kommer øgede synergieffekter og styrket samarbejde mellem involverede aktører samt en maksimering af effektiviteten i forhold til at opnå fælles prioriteter, herunder kapacitetsopbygning og operativt samarbejde.

Danmark holder sig på arbejdsgruppeniveau i EU orienteret om det overordnede samarbejde i WBCTi.

3. Formål og indhold

Det forventes, at udvekslingen af synspunkter om EU's samarbejde med lande i det vestlige Balkan om terrorbekæmpelse vil følges op af Kommissionen, som overordnet bl.a. vil opfordre til at styrke samarbejdet i EU på terrorbekæmpelsesområdet. Det nærmere indhold af punktet kendes ikke.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Sagen giver ikke anledning til at redegøre for gældende dansk ret.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Sagen medfører ikke i sig selv lovgivningsmæssige konsekvenser.

Økonomiske konsekvenser

Sagen medfører ikke i sig selv statsfinansielle, samfundsøkonomiske eller erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

Sagen giver ikke anledning til at fremhæve andre konsekvenser.

Sagen vurderes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark.

8. Høring

Der er – ud over høringen af Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde den 20. februar 2018 – ikke foretaget høring vedrørende sagen.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der ses ikke at foreligge offentlige tilkendegivelser om de øvrige medlemsstaters holdninger til EU's samarbejde med lande i det vestlige Balkan om terrorbekæmpelse.

10. Regeringens generelle holdning

Fra dansk side kan man generelt tilslutte sig behovet for at styrke samarbejdet i EU på terrorbekæmpelsesområdet, herunder EU's samarbejde med lande i det vestlige Balkan om terrorbekæmpelse. Hvis Kommissionen som forventet overordnet bl.a. vil opfordre til at styrke samarbejdet i EU på terrorbekæmpelsesområdet, forventes det, at man fra dansk side vil kunne tage punktet til efterretning.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Samarbejdet i EU på terrorbekæmpelsesområdet er løbende blevet forelagt Folketingets Europaudvalg.

Dagsordenspunkt 2: RIA-agenturers rolle i forbindelse med terrorbekæmpelse

Nyt notat.

Sagen er ikke omfattet af retsforbeholdet.

KOM-dokument foreligger ikke

1. Resumé

Sagen er ikke omfattet af retsforbeholdet. På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 8.-9. marts 2018 forventes det, at Kommissionen overordnet bl.a. vil opfordre til at styrke samarbejdet i EU på terrorbekæmpelsesområdet. Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant. Sagen har ikke lovgivningsmæssige eller økonomiske konsekvenser. Fra dansk side er man overordnet positiv over for tiltag, der kan styrke samarbejdet i EU på terrorbekæmpelsesområdet. Fra dansk side lægges der vægt på, at klassificerede oplysninger skal behandles særskilt og i overensstemmelse med national lovgivning og national sikkerhed. Det forventes, at man fra dansk side kan tage punktet til efterretning.

2. Baggrund

EU's indsats på terrorbekæmpelsesområdet har været et tilbagevendende tema, bl.a. på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 7.-8. december 2017. Emnet var bl.a. på dagsordenen på baggrund af en evaluering af EU's tiltag på terrorbekæmpelsesområdet, som Kommissionen udgav i juli 2017.

Evalueringen blev indledt i december 2016 med henblik på grundigt at undersøge relevansen og effektiviteten af EU's politikker og instrumenter til støtte for medlemsstaternes indsats mod terrorisme og radikalisering, organiseret kriminalitet og cyberkriminalitet. Evalueringen undersøgte de tiltag, der er iværksat på EU-plan inden for intern sikkerhed, på grundlag af interne analyser foretaget af Kommissionens tjenestegrene, spørgeundersøgelser blandt medlemsstaternes myndigheder og EU-agenturer samt en åben dialog med en bred vifte af berørte parter, herunder Europa-Parlamentet, de nationale parlamenter, civilsamfundet, tænketanke, den akademiske verden og brancheorganisationer.

Evalueringen viste ifølge Kommissionen overordnet set et positivt resultat og bekræfter tilslutningen til og relevansen af de vigtigste instrumenter inden for EU's sikkerhedspolitik, men den afslørede også nogle udfordringer og mangler, som hæmmer det praktiske samarbejde i sikkerhedsunionen. Det omfatter ifølge Kommissionen bl.a. nødvendigheden af yderligere at udvikle og tilpasse de eksisterende politikker og redskaber for effektivt at håndtere den stigende terrortrussel, hvilket også fremgår af Det Europæiske Råds konklusioner af 22.-23. juni 2017, G20-handlingsplanen om terrorbekæmpelse af 7. juli 2017 og G7-erklæringen fra topmødet i Taormina om bekæmpelse af terrorisme og voldelig ekstremisme af 26. maj 2017.

Det forventes, at nærværende punkt om terrorbekæmpelse på det kommende rådsmøde (retlige og indre anliggender) den 8.-9. marts 2018 overordnet bl.a. vil dreje sig om et styrket EU-samarbejde på terrorbekæmpelsesområdet.

3. Formål og indhold

Det forventes, at Kommissionen overordnet bl.a. vil opfordre til at styrke samarbejdet i EU på terrorbekæmpelsesområdet. Det kan i den forbindelse ikke udelukkes, at EU's anti-terrorkoordinator, Gilles de Kerchove, vil berøre obligatorisk og/eller automatisk informationsudveksling mellem på den ene side EU, herunder Europol, og på den anden side samarbejdsfora og grupper for medlemsstaternes sikkerheds- og efterretningstjenester uden for EU-regi.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Sagen giver ikke anledning til at redegøre for gældende dansk ret.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Sagen medfører ikke i sig selv lovgivningsmæssige konsekvenser.

Økonomiske konsekvenser

Sagen medfører ikke i sig selv statsfinansielle, samfundsøkonomiske eller erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

Sagen giver ikke anledning til at fremhæve andre konsekvenser.

Sagen vurderes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark.

8. Høring

Der er – ud over høringen af Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde den 20. februar 2018 – ikke foretaget høring vedrørende sagen.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der ses ikke at foreligge offentlige tilkendegivelser om de øvrige medlemsstaters holdninger til punktet.

10. Regeringens generelle holdning

Fra dansk side kan man generelt tilslutte sig behovet for at styrke samarbejdet i EU på terrorbekæmpelsesområdet. Fra dansk side støtter man initiativer, der kan medvirke til at styrke informationsudvekslingen mellem medlemsstaternes myndigheder med henblik på at forebygge og bekæmpe terrorisme, herunder at øge medlemslandenes bidrag til Europol-databaser og på at sikre Europol adgang til relevante EU-databaser. Fra dansk side er der dog fokus på, at klassificerede oplysninger skal behandles særskilt og i overensstemmelse med national lovgivning og national sikkerhed. Derfor kan man fra dansk side ikke støtte eventuelle forslag, der måtte pålægge EU-medlemsstaterne obligatorisk og/eller automatisk udveksling af sådanne oplysninger med EU, herunder Europol.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Samarbejdet i EU på terrorbekæmpelsesområdet er løbende blevet forelagt Folketingets Europaudvalg.

Dagsordenspunkt 3: Samarbejde mellem EU's fælles sikkerheds- og forsvarspolitiske missioner/operationer og RIA-agenturer

Revideret notat. Ændringer er markeret med kursiv.

Sagen er ikke omfattet af retsforbeholdet.

KOM-dokument foreligger ikke

1. Resumé

Sagen er ikke omfattet af retsforbeholdet. På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 8.-9. marts 2018 forventes det, at Kommissionen vil opfordre medlemslandene til at nå til politisk enighed om at styrke samarbejdet mellem EU's fælles sikkerheds- og forsvarspolitiske missioner/operationer og EU's agenturer på området for retlige og indre anliggender. Sagen har ikke lovgivningsmæssige eller økonomiske konsekvenser. Fra dansk side er man overordnet positiv over for tiltag, der kan styrke samarbejdet i EU på dette område. Det forventes, at man fra dansk side kan tage punktet til efterretning. Fra dansk side lægges vægt på, at klassificerede oplysninger skal behandles særskilt og i overensstemmelse med national lovgivning og national sikkerhed.

2. Baggrund

Sagen blev senest behandlet på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 7.-8. december 2017, hvor Kommissionen orienterede om arbejdet med forbedring af samarbejdet mellem unionens aktører på henholdsvis ekstern og intern sikkerhed.

På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 8.-9. marts 2018 forventes det, at Kommissionen vil opfordre til, at der blandt medlemsstaterne opnås politisk enighed om at styrke samarbejdet mellem EU's fælles sikkerheds- og forsvarspolitiske missioner/operationer og EU's agenturer på området for retlige og indre anliggender.

3. Formål og indhold

Styrket samarbejde mellem EU's fælles sikkerheds- og forsvarspolitiske missioner/operationer (Common Security and Defence Policy, forkortet CSDP) og EU-medlemsstaternes agenturer på området for retlige og indre

anliggender (Det Europæiske Agentur for Grænse- og Kystvagt samt Europol) har været drøftet bl.a. på arbejdsgruppeniveau.

Der forventes snarlig igangsættelse af et første pilotprojekt, som udgør etableringen af en "Crime Information Cell" i den militære CSDP-operation Sophia i Middelhavet med henblik på at dele oplysninger med Det Europæiske Agentur for Grænse- og Kystbevogtning og Europol. Et tilsvarende samarbejde med relevante civile missioner vil muligvis kunne forfølges på et senere tidspunkt.

I EU's globale strategi fra 2016, EU's fornyede sikkerhedsstrategi samt den europæiske sikkerhedsdagsorden fra april 2015 fremhæves bl.a. behovet for at overveje sammenhængen mellem EU's interne og eksterne sikkerhed, herunder i forhold til at forbedre samarbejdet mellem CSDP-missioner og -operationer og EU-medlemsstaternes agenturer på området for retlige og indre anliggender (Det Europæiske Agentur for Grænse- og Kystvagt samt Europol). En styrkelse af samarbejdet er bl.a. blevet fremhævet som en prioritet i indsatsen inden for både forebyggelse af irregulær migration og bekæmpelse af menneskesmugling i Maltaerklæringen fra februar 2017 samt i forhold til terrorbekæmpelse ved rådskonklusioner af 19. juni 2017 (udenrigsanliggender) vedrørende EU's eksterne indsats i forhold til terrorbekæmpelse.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Sagen giver ikke anledning til at redegøre for gældende dansk ret.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Sagen medfører ikke i sig selv lovgivningsmæssige konsekvenser.

Økonomiske konsekvenser

Sagen medfører ikke i sig selv statsfinansielle, samfundsøkonomiske eller erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveau

Sagen giver ikke anledning til at fremhæve andre konsekvenser.

Sagen vurderes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark.

8. Høring

Der er – ud over høringen af Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde den 20. februar 2018 – ikke foretaget høring vedrørende sagen.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er ikke kendskab til andre landes holdninger til punktet.

10. Regeringens generelle holdning

Fra dansk side er man overordnet positivt indstillet over for tiltag, som kan styrke informationsudvekslingen og samarbejdet mellem EU's fælles sikkerheds- og forsvarspolitiske missioner/operationer og EU's grænse- og kystvagsagentur samt Europol. Fra dansk side kan man overordnet støtte, at EU i højere grad samtænker sine interne og eksterne sikkerhedsindsatser. Hvis Kommissionen opfordrer til at styrke dette samarbejde, forventes det, at man fra dansk side vil kunne tage punktet til efterretning.

Fra dansk side er der dog fokus på, at klassificerede oplysninger skal behandles særskilt og i overensstemmelse med national lovgivning og national sikkerhed. Derfor kan man fra dansk side ikke støtte eventuelle forslag, der måtte pålægge EU-medlemsstaterne obligatorisk og/eller automatisk udveksling af sådanne oplysninger.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har senest været forelagt for Folketingets Europaudvalg forud for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 7.-8. december 2017.

Dagsordenspunkt 4: Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2016/681 af 27. april 2016 om anvendelse af passagerlisteoplysninger (PNR-oplysninger) til at forebygge, opdage, efterforske og retsforfølge terrorhandlinger og grov kriminalitet *

Revideret notat. Ændringer er markeret med kursiv.

Sagen er omfattet af retsforbeholdet.

1. Resumé

Sagen er omfattet af retsforbeholdet. På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 8.-9. marts 2018 forventes det, at Kommissionen bl.a. vil opfordre de øvrige medlemslande til at implementere PNR-direktivet inden for fristen, der udløber den 25. maj 2018. Sagen har hverken lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser eller rejser spørgsmål i relation til nærhedsprincippet. Det forventes, at man fra dansk side kan notere sig sagens status.

2. Baggrund

Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2016/681 af 27. april 2016 om anvendelse af passagerlisteoplysninger (PNR-oplysninger) til at forebygge, opdage, efterforske og retsforfølge terrorhandlinger og grov kriminalitet (PNR-direktivet) blev vedtaget af Europa-Parlamentet den 14. april 2016 og af Rådet den 21. april 2016. Direktivets implementeringsfrist er den 25. maj 2018.

Sagen blev senest behandlet på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 7.-8. december 2017, hvor der blev gjort status over de øvrige medlemslandes implementering af PNR-direktivet. Syv medlemslande havde forud for rådsmødet modtaget breve fra Kommissionen, hvori der bl.a. blev udtrykt bekymring for medlemslandenes manglende fremskridt i forhold til implementering.

På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 8.-9. marts 2018 er sagen på dagsorden med henblik på udveksling af synspunkter. Det forventes, at

* Forslaget er fremsat efter TEUF, tredje del, afsnit V. Protokollen om Danmarks stilling, der er knyttet til Lissabon-Traktaten, finder derfor anvendelse, hvilket indebærer, at foranstaltningerne ikke vil være bindende for eller finde anvendelse i Danmark ("retsforbeholdet").

Kommissionen bl.a. vil opfordre de øvrige medlemslande til at overholde fristen for implementering af PNR-direktivet, som er den 25. maj 2018.

3. Formål og indhold

Direktivet har til formål at harmonisere medlemsstaternes lovgivning om anvendelse af passageroplysninger (PNR-oplysninger) til at forebygge, opdage, efterforske og retsforfølge terrorhandlinger og grov kriminalitet. Direktivet indeholder bl.a. bestemmelser om videregivelse af PNR-oplysninger fra flyselskaberne til medlemsstaternes myndigheder og om udveksling af PNR-oplysninger mellem medlemsstaterne.

PNR-oplysninger er de oplysninger, som passagererne giver luftfartsselskaberne i forbindelse med reservation af rejser, og som typisk opbevares i luftfartsselskabernes reservationssystemer og afgangskontrolsystemer. Oplysningerne omfatter således forskellige typer af oplysninger såsom rejsedataer, rejserute, kontaktoplysninger, betalingsoplysninger, sædenummer og bagageoplysninger.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Sagen giver ikke anledning til at redegøre for dansk ret.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Sagen medfører ikke i sig selv lovgivningsmæssige konsekvenser.

Økonomiske konsekvenser

Sagen medfører ikke i sig selv statsfinansielle, samfundsøkonomiske eller erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

Sagen giver ikke anledning til at fremhæve andre konsekvenser.

Sagen vurderes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark.

8. Høring

Der er – ud over høringen af Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde den 20. februar 2018 – ikke foretaget høring vedrørende sagen.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er ikke kendskab til andre landes holdninger til punktet.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen er positivt indstillet over for etableringen af et europæisk PNR-system og direktivet.

Det bemærkes, at Kommissionen ved brev af 17. maj 2016 på baggrund af mandat fra Folketingets Europaudvalg blev anmodet om at indlede forhandlinger om indgåelse af en international aftale mellem Danmark og EU om dansk tilknytning til PNR-direktivet. Kommissionen har ved brev af 31. oktober 2017 meddelt, at regeringens anmodning er ved at blive vurderet nærmere, og at Kommissionen herefter vil vende tilbage.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har senest været forelagt for Folketingets Europaudvalg forud for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 7.-8. december 2017.

Dagsordenspunkt 5: Forslag til Europa-Parlamentet og Rådets direktiv om bekæmpelse af svig og forfalskning i forbindelse med andre betalingsmidler end kontanter og om erstatning af Rådets rammeafgørelse 2001/413/RIA *

Nyt notat.

Forslaget er omfattet af retsforbeholdet.

KOM(2017) 489 endelig

1. Resumé

Forslaget er omfattet af retsforbeholdet. Sagen er på dagsordenen for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 8.-9. marts 2018 med henblik på at opnå en generel indstilling til forslaget. Forslaget har til formål at fastlægge minimumsregler vedrørende medlemsstaternes strafferetlige lovgivning om bekæmpelse af svig og forfalskning i forbindelse med andre betalingsmidler end kontanter. Forslaget vurderes at være i overensstemmelse med nærhedsprincippet. Forslaget har hverken lovgivningsmæssige eller økonomiske konsekvenser. Der ses ikke at foreligge offentlige tilkendegivelser om de øvrige medlemsstaters holdninger til forslaget. Fra dansk side er man positivt indstillet over for intentionerne om på EU-plan at styrke den strafferetlige bekæmpelse af svig og forfalskning i forbindelse med andre betalingsmidler end kontanter.

2. Baggrund

Kommissionen fremsatte den 13. september 2017 forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om bekæmpelse af svig og forfalskning i forbindelse med andre betalingsmidler end kontanter og om erstatning af Rådets rammeafgørelse 2001/413/RIA. Direktivforslaget fremsættes for at ajourføre og supplere Rådets rammeafgørelse 2001/413/RIA, da denne ikke i tilstrækkelig grad kan imødegå nye udfordringer og teknologiske nyskabelser såsom virtuelle valutaer og mobilbetaling.

* Forslaget er fremsat efter TEUF, tredje del, afsnit V. Protokollen om Danmarks stilling, der er knyttet til Lissabon-Traktaten, finder derfor anvendelse, hvilket indebærer, at foranstaltningerne ikke vil være bindende for eller finde anvendelse i Danmark ("retsforbeholdet").

Direktivforslaget har efterfølgende været behandlet på en række møder på arbejdsgruppeniveau.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 83, stk. 1. Forslaget er således omfattet af Danmarks retsforbehold. Forslaget skal behandles efter den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF artikel 294.

3. Formål og indhold

3.1. Generelt

Forslaget har til formål at fastlægge minimumsregler vedrørende medlemsstaternes strafferetlige lovgivning om bekæmpelse af svig og forfalskning i forbindelse med andre betalingsmidler end kontanter. Direktivforslaget indeholder således minimumsregler om afgrænsningen af strafbare handlinger og sanktioner vedrørende svig og forfalskning i forbindelse med andre betalingsmidler end kontanter. Derudover indeholder forslaget bl.a. krav til medlemsstaternes straffemyndighed, udveksling af oplysninger og efterforskningsmidler.

Den følgende redegørelse for forslaget er baseret på dels Kommissionens oprindelige forslag, dels formandskabets seneste kompromistekst af 13. februar 2018.

3.2. Definitioner

Direktivforslaget indeholder en række definitioner af bl.a. de omfattede betalingsmidler mv. Definitionerne svarer hovedsagligt til definitioner anvendt i andre EU-retsakter, herunder særligt Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2015/2366 om betalingstjenester i det indre marked.

3.3. Kriminalisering af svig og forfalskning i forbindelse med andre betalingsmidler end kontanter

Forslaget indeholder bestemmelser, der forpligter medlemsstaterne til at kriminalisere en række handlinger i forbindelse med svig eller forfalskning af andre betalingsmidler end kontanter, når disse handlinger er foretaget med forsæt.

Forslagets artikel 3 forpligter således medlemsstaterne til at kriminalisere forsætlig svigagtig anvendelse af et stjålet eller på anden vis uretmæssigt

tilegnet betalingsinstrument og svigagtig anvendelse af et forfalsket eller falsk betalingsinstrument. Forpligtelsen vedrører alle betalingsinstrumenter, uanset om de er fysiske eller ej, herunder stjålne eller forfalskede betalingsoplysninger eller andre data, der giver mulighed for at iværksætte betalingsordre eller pengeoverførsler, herunder bl.a. af virtuelle valutaer.

Forslagets artikel 4 forpligter endvidere medlemsstaterne til at kriminalisere visse handlinger relateret til svigagtig anvendelse af andre fysiske betalingsmidler end kontanter, selvom de ikke umiddelbart udgør det faktiske tilfælde af svig, når disse er foretaget med forsæt. Artiklen omfatter bl.a. tyveri (litra a) og forfalskning af et betalingsinstrument (litra b). Artiklen omfatter derudover besiddelse af stjålne eller forfalskede betalingsinstrumenter (litra c). Efter artiklen skal bl.a. anskaffelse til sig selv eller andre, herunder modtagelse, køb, overførsel, import, eksport, salg, transport og distribution af stjålne, gengivede eller forfalskede fysiske ikke-kontante betalingsmidler ligeledes kriminaliseres (litra d).

Forslagets artikel 4a forpligter endvidere medlemsstaterne til at kriminalisere visse handlinger relateret til svigagtig anvendelse af andre betalingsmidler end kontanter i ikke-fysisk form, selvom de ikke umiddelbart udgør det faktiske tilfælde af svig, når disse er foretaget med forsæt. Artiklen omfatter bl.a. uretmæssige anskaffelse (litra a), forfalskning (litra b) og besiddelse af uretmæssigt anskaffede (litra c) betalingsmidler. Efter artiklen skal anskaffelse af disse betalingsmidler til sig selv eller andre, herunder til salg, overførsel eller distribution af et uretmæssigt anskaffet ikke-fysisk betalingsmiddel, der ikke udgør kontanter, ligeledes kriminaliseres (litra d).

Forslagets bestemmelser om kriminalisering omfatter derudover i artikel 5 forsætlige handlinger, der gennemfører eller faciliterer en overførsel af penge, pengeværdier eller virtuelle valutaer med henblik på at give gerningsmanden eller en tredjemand en uretmæssig fortjeneste ved at forhindre eller gribe ind i et informationssystems rette funktion eller indlæse, ændre, slette, overføre eller tilbageholde elektroniske data.

Endvidere skal fremstilling, tilvejebringelse til sig selv eller andre, herunder import, eksport, salg, transport og distribution eller stillen til rådighed af anordninger, instrumenter, elektroniske data eller andre midler, der er udformet med henblik på at begå lovovertrædelser omfattet af artikel 4(a), 4(b), 4a(a), 4a(b) eller 5 om bl.a. tyveri af et betalingsinstrument eller forfalskning af betalingsinstrumenter med henblik på svigagtig anvendelse udgøre en strafbar handling, som minimum når dette er sket forsætligt med

henblik på at begå svig, jf. artikel 6. Dette gælder også ved lovovertrædelser omfattet af artikel 5.

3.4. Medvirken og forsøg

Medlemsstaterne skal ifølge forslaget kriminalisere anstiftelse, medvirken, tilskyndelse og forsøg på de af direktivet omfattede handlinger.

3.5. Sanktioner over for fysiske personer

Forslaget forpligter medlemsstaterne til at sikre strafferetlige sanktioner, der er effektive, står i rimeligt forhold til overtrædelsens grovhed og som har en afskrækkende virkning.

Ifølge forslaget skal overtrædelser af artikel 3, 4(a), 4(b), 4a(a), 4a(b) og 5 kunne straffes med en maksimumstraf på fængsel i mindst 2 år. Overtrædelse af artikel 4(c), 4(d), 4a(c), 4(d) og 6 skal straffes med en maksimumstraf på fængsel i mindst 1 år.

Overtrædelser af forslaget artikel 3, 4, 4a og 5 skal endvidere kunne straffes med en maksimumstraf på fængsel i mindst 5 år, når de er begået inden for rammerne af en kriminel organisation.

3.6. Juridiske personers ansvar

Forslaget indebærer, at medlemsstaterne skal sikre, at juridiske personer kan drages til ansvar for overtrædelser af direktivet, når handlingen er begået for at skaffe den juridiske person vinding og af en person, der handler enten alene eller som medlem af et organ under den juridiske person, og som har en ledende stilling inden for den juridiske person baseret på f.eks. bemyndigelse til at træffe beslutninger på vegne af den juridiske person. På samme måde skal bl.a. manglende tilsyn fra de nævnte personer i forhold til personer, der er underlagt den juridiske person kunne straffes. Medlemsstaterne skal ligeledes sikre, at juridiske personers ansvar ikke udelukker strafforfølgning af fysiske personer, der overtræder direktivet.

Sanktionerne over for juridiske personer skal ligeledes være effektive, stå i rimeligt forhold til overtrædelsens grovhed og have en afskrækkende virkning. Sanktionerne skal omfatte en strafferetlig eller ikke-strafferetlig bøde og kan omfatte andre sanktioner, herunder udelukkelse fra offentlige ydelser

eller tilskud, midlertidig eller varigt forbud mod at udøve erhvervsvirksomhed eller likvidation efter retskendelse.

3.7. Straffemyndighed

Medlemsstaterne skal ifølge forslaget fastlægge deres straffemyndighed, således at de kriminaliserede handlinger kan straffes, når forbrydelsen helt eller delvist er begået på medlemsstatens område, eller hvor gerningsmanden er statsborger i medlemsstaten. Medlemsstaterne kan vælge at fastlægge straffemyndighed i visse yderligere tilfælde.

3.8. Efterforskning og udveksling af oplysninger

Medlemsstaterne skal ifølge forslaget sikre, at de, som er ansvarlige for efterforskning eller retsforfølgning af de efter direktivet kriminaliserede handlinger, råder over effektive efterforskningsredskaber, såsom dem, der anvendes i forbindelse med organiseret kriminalitet eller anden grov kriminalitet.

Ifølge forslaget skal medlemsstaterne endvidere træffe de foranstaltninger, der er nødvendige for at sikre, at private parter, som i henhold til national lovgivning har pligt til at udlevere relevante oplysninger i forbindelse med efterforskningen af direktivforslagets overtrædelser, udleverer disse oplysninger uden unødigt ophold.

3.9. Udveksling af oplysninger og anmeldelse af kriminalitet

Efter forslaget skal medlemsstaterne med henblik på udveksling af oplysninger sikre, at de har et nationalt operationelt kontaktpunkt, som står til disposition døgnet rundt alle ugens dage, og som inden for 8 timer er i stand til som minimum at svare med en indikation af, om anmodningen vil blive besvaret. Medlemsstaterne skal samtidig sikre, at passende anmeldelseskanaler for så vidt angår overtrædelser af direktivet er til rådighed.

3.10. Forebyggelse og statistik

Medlemsstaterne skal iværksætte passende tiltag til forebyggelse, herunder f.eks. informations- og bevidstgørelseskampagner eller forsknings- og uddannelsesprogrammer.

Forslagets bestemmelser om overvågning og statistik omfatter bl.a. oprettelse af et overvågningsprogram under Kommissionen, hvor medlemsstaterne skal indberette statistisk, herunder bl.a. antal overtrædelser omfattet af direktivet, antal efterforskede sager og antal personer, der er blevet retsfulgt og dømt.

3.11. Erstatning af rammeafgørelse 2001/413/RIA

For de medlemsstater, der er bundet af det forslåede direktiv, erstattes rammeafgørelse 2001/413/RIA om bekæmpelse af svig og forfalskning i forbindelse med andre betalingsmidler end kontanter af direktivet. Det bemærkes, at rammeafgørelsens artikel 10(1)(b), om udlevering af statsborgere ikke føres videre i direktivet, da bestemmelsen er blevet erstattet af Rådets rammeafgørelse 2002/584/RIA om den europæiske arrestordre.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Der foreligger endnu ikke en udtalelse fra Europa-Parlamentet.

5. Nærhedsprincippet

Kommissionen har anført, at svig i forbindelse med kontantløse betalinger har en betydelig grænseoverskridende dimension både inden for EU og i resten af verden. Det fremgår endvidere af forslaget, at denne form for kriminalitet skaber situationer, hvor ofret, gerningsmanden og bevismaterialet alle kan være underlagt forskellige nationale retsregler i EU. Kommissionen anfører yderligere, at det vil være en udfordring for det enkelte land effektivt at bekæmpe denne type kriminalitet uden et fælles sæt minimumsregler, og at behovet for foranstaltninger på EU-plan blev anerkendt i forbindelse med indførelse af rammeafgørelse 2001/413/RIA.

Forslaget vurderes – af de af Kommissionen anførte grunde – at være i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

6. Gældende dansk ret

Efter dansk ret vil svigagtig anvendelse og forfalskning af betalingsinstrumenter efter omstændighederne kunne være omfattet af en række bestemmelser i straffeloven, herunder § 169 a om falske elektroniske penge, § 263 a om uretmæssigt salg eller videregivelse af koder eller andet adgangsmiddel, § 276 om tyveri, § 277 om ulovlig omgang med hittegods, § 278 om

underslæb, § 279 om bedrageri, § 279 a om databedrageri, § 290 om hæleri og § 301 om uberettiget brug af oplysninger knyttet til betalingskort.

Efter straffelovens § 169 a straffes den, der uretmæssigt fremstiller, skaffer sig eller udbreder falske elektroniske penge med forsæt til, at de anvendes som ægte, med bøde eller fængsel indtil 1 år og 6 måneder, jf. § 169, stk. 1. Straffen kan stige til fængsel i 6 år, hvis handlingen er af særligt grov beskaffenhed, herunder navnlig på grund af den måde, den er udført på, eller på grund af beløbets størrelse, jf. § 169 a, stk. 3.

Efter straffelovens § 263 a straffes bl.a. den, der uretmæssigt erhvervsmæssigt sælger eller i en videre kreds udbreder en kode eller andet adgangsmiddel til et ikke offentligt tilgængeligt informationssystem, hvortil adgangen er beskyttet med kode eller anden særlig adgangsbegrænsning med bøde eller fængsel indtil 1 år og 6 måneder. Sker videregivelse m.v. under særligt skærpende omstændigheder, er straffen fængsel indtil 6 år. Som særligt skærpende omstændigheder anses navnlig tilfælde, hvor videregivelsen mv. sker i særligt stort omfang eller indebærer særlig risiko for betydelig skade.

For tyveri straffes den, som uden besidderens samtykke borttager en fremmed rørlig ting for at skaffe sig eller andre uberettiget vinding ved dens tilegnelse, jf. straffelovens § 276. Tyveri straffes med fængsel indtil 1 år og 6 måneder, jf. § 285, stk. 1. Straffen kan stige til fængsel indtil 6 år, når forbrydelsen er af særligt grov beskaffenhed navnlig på grund af udførelsesmåden, eller fordi forbrydelsen er udført af flere i forening eller under medtagelse af våben eller andet farligt redskab eller middel, eller på grund af de stjålne genstandes betydelige værdi eller de forhold, under hvilke de befandt sig, eller fordi der er tale om tyveri begået som led i organiseret indbrudskriminalitet, eller fordi der er tale om systematisk eller organiseret afpresning, eller når et større antal forbrydelser er begået, jf. § 286, stk. 1.

For ulovlig omgang med hittegods straffes den, som for derigennem at skaffe sig eller andre uberettiget vinding tilegner sig en fremmed rørlig ting, som ikke er i nogens varetægt, eller som ved ejerens forglemmelse eller på lignende tilfældig måde er kommet i gerningsmandens varetægt, jf. straffelovens § 277. Ulovlig omgang med hittegods straffes med bøde eller fængsel indtil 1 år og 6 måneder, jf. § 285, stk. 2. Straffen kan stige til fængsel i indtil 8 år, når forbrydelsen er af særligt grov beskaffenhed navnlig på grund af udførelsesmåden, eller fordi forbrydelsen er udført af flere i forening, eller som følge af omfanget af den opnåede eller tilsigtede vinding, eller når et større antal forbrydelser er begået, jf. § 286, stk. 2.

For underslæb straffes den, som for derigennem at skaffe sig eller andre uberettiget vinding bl.a. tilegner sig en fremmed rørlig ting, der er i hans varetægt, uden at forholdet er omfattet af tyveribestemmelsen, jf. straffelovens § 278, stk. 1, nr. 1. Underslæb straffes med fængsel indtil 1 år og 6 måneder, jf. § 285, stk. 1. Straffen kan, når forbrydelsen er af særlig grov beskaffenhed, stige til fængsel i indtil 8 år, jf. § 286, stk. 2.

For bedrageri straffes den, som, for derigennem at skaffe sig eller andre uberettiget vinding, ved retsstridigt at fremkalde, bestyrke eller udnytte en vildfarelse bestemmer en anden til en handling eller undladelse, hvorved der påføres denne eller nogen, for hvem handlingen eller undladelsen bliver afgørende, et formuetab, jf. straffelovens § 279. Bedrageri straffes med fængsel indtil 1 år og 6 måneder, jf. § 285, stk. 1. Straffen kan, når forbrydelsen er af særlig grov beskaffenhed, stige til fængsel i indtil 8 år, jf. § 286, stk. 2.

For databedrageri straffes den, som for derigennem at skaffe sig eller andre uberettiget vinding retsstridigt ændrer, tilføjer eller sletter oplysninger eller programmer til elektronisk databehandling eller i øvrigt retsstridigt søger at påvirke resultatet af sådan databehandling, jf. straffelovens § 279 a. Databedrageri straffes med fængsel indtil 1 år og 6 måneder, jf. straffelovens § 285, stk. 1. Straffen kan, når forbrydelsen er af særlig grov beskaffenhed, stige til fængsel i indtil 8 år, jf. § 286, stk. 2.

For bedrageri, databedrageri, tyveri, ulovlig omgang med hittegods og underslæb gælder det, at når overtrædelsen er af mindre strafværdighed på grund af de omstændigheder, hvorunder handlingen er begået, de tilvendte genstandes eller det lidte formuetabs ringe betydning eller af andre grunde, er straffen bøde. Under i øvrigt formildende omstændigheder kan straffen bortfalde, jf. § 287, stk. 1.

For hæleri straffes den, som uberettiget modtager eller skaffer sig eller andre del i udbytte, der er opnået ved en strafbar lovovertrædelse, og den, der uberettiget ved at skjule, opbevare, transportere, hjælpe til afhændelse eller på lignende måde efterfølgende virker til at sikre en anden udbyttet af en strafbar lovovertrædelse, med bøde eller fængsel indtil 1 år og 6 måneder, jf. straffelovens § 290, stk. 1. Straffen kan stige til fængsel i 6 år, når hæleriet er af særligt grov beskaffenhed navnlig på grund af forbrydelsens erhvervs-mæssige eller professionelle karakter eller som følge af den opnåede eller tilsigtede vinding, eller når et større antal forbrydelser er begået, jf. straffelovens § 290, stk. 2.

Efter straffelovens § 301 straffes den, der med forsæt til uberettiget anvendelse fremstiller, skaffer sig, besidder eller videregiver oplysninger, som identificerer et betalingsmiddel, der er tildelt andre, eller genererede betalingskortnumre med bøde eller fængsel indtil 1 år og 6 måneder. Sker videregivelsen mv. i en videre kreds eller under i øvrigt særligt skærpende omstændigheder, er straffen fængsel indtil 6 år. Bestemmelsen finder ikke anvendelse på ægte betalingskort, hvor sådanne handling dog efter omstændighederne kan straffes efter andre bestemmelser om berigelsesforbrydelser i straffeloven.

Medvirken, tilskyndelse eller forsøg i forhold til overtrædelse af straffelovens bestemmelser er strafbart i medfør af straffelovens §§ 21 og 23.

Der er i straffelovens §§ 6-12 fastsat regler om dansk straffemyndighed.

Efter retsplejeloven kan der som led i efterforskningen af lovovertrædelser under en række nærmere betingelser anvendes forskellige straffeprocessuelle tvangsindgreb, herunder indgreb i meddelelshemmeligheden, observation, dataaflysning, ransagning, beslaglæggelse og edition. Det er bl.a. en betingelse for anvendelse af visse af de nævnte straffeprocessuelle indgreb, at efterforskningen angår en lovovertrædelse, som efter loven kan straffes med fængsel i 6 år eller derover.

Rammeafgørelse 2001/413/RIA om bekæmpelse af svig og forfalskning i forbindelse med andre betalingsmidler end kontanter, der er gennemført i dansk ret, erstattes af direktivforslaget. Grundet retsforbeholdet vil rammeafgørelsen forsat være bindende for Danmark. Rammeafgørelsens artikel 10(b)(1) om udlevering af statsborgere, der i en anden medlemsstat er sigtet for at have udvist en strafbar adfærd som beskrevet i rammeafgørelsen, er erstattet af Rådets rammeafgørelse 2002/584/RIA om den europæiske arrestordre og overgivelse mellem medlemsstaterne, der er gennemført i dansk ret ved lov om udlevering af lovovertrædere.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Sagen medfører ikke lovgivningsmæssige konsekvenser, idet sagen er omfattet af retsforbeholdet.

Økonomiske konsekvenser

Sagen medfører af samme grund ikke statsfinansielle, samfundsøkonomiske eller erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

Sagen giver ikke anledning til at fremhæve andre konsekvenser.

Sagen vurderes ikke at berører beskyttelsesniveauet i Danmark.

8. Høring

Sagen har været i skriftlig høring i Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde den 20. februar 2018

Forslaget har endvidere i perioden den 6. november 2017 til den 4. december 2017 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer mv.:

Præsidenten for Vestre Landsret, Præsidenten for Østre Landsret, Præsidenten for Sø- og Handelsretten, Præsidenterne for byretterne, Advokatrådet, Amnesty International, Danske Advokater, Datatilsynet, Den Danske Dommerforening, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, Foreningen af Advokater og Advokatfuldmægtige, Foreningen af Offentlige Anklagere, Handelshøjskolen i København (Juridisk Institut), Handelshøjskolen i Aarhus (Juridisk Institut), Institut for Menneskerettigheder, Kriminalpolitisk Forening (KRIM), Københavns Universitet, Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Politiforbundet, Retspolitisk Forening, Rigsadvokaten, Rigspolitiet, Syddansk Universitet (Juridisk Institut), Aalborg Universitet (Juridisk Institut) og Aarhus Universitet (Juridisk Institut).

Justitsministeriet har modtaget høringssvar fra følgende myndigheder og organisationer mv.:

Præsidenten for Vestre Landsret, Præsidenten for Østre Landsret, Sø- og Handelsretten, Præsidenten for Københavns Byret, Advokatrådet, Datatilsynet, Domsstolsstyrelsen, Foreningen for Offentlige Anklagere, Institut for Menneskerettigheder, Politiforbundet, Rigsadvokaten og Rigspolitiet.

Ingen af høringssvarene indeholder bemærkninger til direktivforslaget.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der ses ikke at foreligge offentlige tilkendegivelser fra de øvrige medlemsstater til forslaget.

10. Regeringens generelle holdning

Fra dansk side er man positivt indstillet over for intentionerne om på EU-plan at styrke den strafferetlige bekæmpelse af svig og forfalskning i forbindelse med andre betalingsmidler end kontanter.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.

Der er den 2. november 2017 oversendt et grund- og nærhedsnotat til Folketingets Europaudvalg og Folketingets Retsudvalg.

Dagsordenspunkt 6: Rådets forordning (EU) 2017/1939 af 12. oktober 2017 om gennemførelse af et forstærket samarbejde om oprettelse af Den Europæisk Anklagemyndighed (EPPO) *

Nyt notat.

Sagen er omfattet af retsforbeholdet.

1. Resumé

Sagen er omfattet af retsforbeholdet. På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 8. - 9. marts 2018 forventes det, at der gøres status over gennemførelsen af forordningen om Den Europæiske Anklagemyndighed (EPPO). Sagen har hverken lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser. Det forventes, at man fra dansk side kan tage statusorienteringen til efterretning.

2. Baggrund

Kommissionen fremsatte i juli 2013 med hjemmel i TEUF artikel 86 et forordningsforslag om oprettelse af Den Europæiske Anklagemyndighed (EPPO).

Forordningen blev vedtaget på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 12-13. oktober 2017.

Det er alene 20 medlemsstater, som vil deltage i samarbejdet om EPPO som led i et såkaldt forstærket samarbejde.

Forordningen er omfattet af retsforbeholdet, hvilket indebærer, at den ikke er bindende for eller finder anvendelse i Danmark.

På det uformelle rådsmøde (retlige og indre anliggender) i Sofia, Bulgarien den 26. januar 2018 blev EPPO's samarbejde med andre institutioner/agen-

* Forslaget er fremsat efter TEUF, tredje del, afsnit V. Protokollen om Danmarks stilling, der er knyttet til Lissabon-Traktaten, finder derfor anvendelse, hvilket indebærer, at foranstaltningerne ikke vil være bindende for eller finde anvendelse i Danmark ("retsforbeholdet").

turer, herunder Europol, Eurojust og OLAF, drøftet. Det blev endvidere tilkendegivet, at EPPO's samarbejde med ikke-deltagende medlemsstater vil blive undersøgt nærmere.

På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 8.-9. marts 2018 er det forventningen, at der vil blive gjort status over arbejdet med gennemførelsen af forordningen.

3. Formål og indhold

Oprettelsen af Den Europæiske Anklagemyndighed har til formål at styrke beskyttelsen af EU's finansielle interesser mod strafbare handlinger.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Der er ikke redegjort for nærhedsprincippet i denne sammenhæng, da sagen omhandler en allerede vedtaget forordning.

6. Gældende dansk ret

Sagen giver ikke anledning til at redegøre for dansk ret.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Forordningen er vedtaget med hjemmel i TEUF artikel 86 og er således omfattet af retsforbeholdet. Sagen har derfor ikke lovgivningsmæssige konsekvenser.

Økonomiske konsekvenser

Sagen har af samme årsag ikke statsfinansielle, samfundsøkonomiske eller erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Andre konsekvenser

Sagen giver ikke anledning til at fremhæve andre konsekvenser.

Sagen vurderes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark.

8. Høring

Der er – ud over høringen af Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde den 20. februar 2018 – ikke foretaget høring vedrørende sagen.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at medlemsstaterne vil tage statusorienteringen til efterretning.

10. Regeringens generelle holdning

Danmark deler målsætningen om at sikre bedst mulig beskyttelse af EU's finansielle midler. Derfor vil man fra dansk side være opmærksom på at sikre grundlaget for et effektivt samarbejde mellem den danske anklagemyndighed og Den Europæiske Anklagemyndighed.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har senest været forelagt for Folketingets Europaudvalg til orientering forud for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 12.-13. oktober 2017, hvor forordningen blev vedtaget.

Dagsordenspunkt 7: Forbedring af grænseoverskridende adgang til e-beviser

Nyt notat.

Sagen er ikke omfattet af retsforbeholdet.

KOM-dokument foreligger ikke.

1. Resumé

Sagen er ikke omfattet af retsforbeholdet. Sagen er på dagsordenen for råds-mødet (retlige og indre anliggender) den 8.-9. marts 2018 med henblik på udveksling af synspunkter om forbedret grænseoverskridende adgang til e-beviser. Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant. Sagen har hverken lovgivningsmæssige eller økonomiske konsekvenser. Fra dansk side lægges der vægt på, at de retshåndhævende myndigheder har gode muligheder for at efterforske, sikre beviser og retsforfølge kriminelle handlinger med grænseoverskridende elementer, herunder sager vedrørende cyberkriminalitet. Fra dansk side er man således positivt indstillet over for arbejdet med praktiske foranstaltninger til forbedring af den grænseoverskridende adgang til elektronisk bevismateriale til strafferetlig efterforskning, og regeringen afventer Kommissionens forslag til retsakt om grænseoverskridende adgang til elektronisk bevismateriale.

2. Baggrund

Forbedring af grænseoverskridende adgang til e-beviser (elektronisk bevismateriale) har indgået i arbejdet med strafforfølgelse i cyberspace, der bl.a. omfatter spørgsmål vedrørende kryptering og e-beviser.

På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 3.-4. december 2015 blev det således drøftet, hvordan en række udfordringer i forhold til indsamling og anvendelse af e-beviser i straffesager om it-kriminalitet og traditionel kriminalitet, der efterlader elektroniske spor (cyberkriminalitet), bedst adresseres fremadrettet.

På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 9.-10. juni 2016 vedtog Rådet en række rådskonklusioner om forbedret strafforfølgelse i cyberspace, der fokuserede på gensidig retshjælp, forbedret samarbejde med internetudbydere og jurisdiktionsregler.

Emnet strafforfølgning i cyberspace har herefter været på dagsordenen på en række rådsmøder, herunder med henblik på Kommissionens fremlæggelse af fremskridtsrapport om opfølgning på rådskonklusionerne.

På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 8.-9. juni 2017 præsenterede Kommissionen den endelige rapport om implementering af ovennævnte rådskonklusioner. Der var fra ministrenes side opbakning til en hurtig implementering af en række praktiske initiativer, herunder:

- 1) oprettelse af en brugervenlig elektronisk udgave af den europæiske efterforskningskendelse,
- 2) oprettelse af SPOC (Single Point of Contact) ved de nationale myndigheder og hos internet- og serviceudbydere, der skal lette samarbejdet om e-beviser,
- 3) en strømlining af procedure for indhentelse af oplysninger fra internet- og serviceudbydere, og
- 4) standardisering af medlemsstaternes formularer til indhentelse af e-beviser.

Derudover var der opbakning til at forsøge at styrke samarbejdet med de amerikanske myndigheder og at forbedre muligheden for udveksling af best practices og uddannelse af praktikere.

Kommissionens oplæg til lovgivningsmæssige initiativer omfattede bl.a. direkte samarbejde med internet- og serviceudbydere i andre medlemsstater samt fastsættelse af fælles EU-betingelser og minimumsgarantier for direkte adgang til data f.eks. ved kopiering fra computersystemer. Oplægget til lovgivningsmæssige initiativer mødte bred opbakning. I den forbindelse tilkendegav flere af deltagerne, at sådanne tiltag skal have særligt fokus på forholdet til databeskyttelsesreglerne.

I Kommissionens 11. statusrapport om indførelsen af en effektiv og ægte sikkerhedsunion af 18. oktober 2017 konkluderer Kommissionen på baggrund af drøftelser med medlemsstaterne og interesserede parter, at en række foranstaltninger til støtte for de retshåndhævende og retlige myndigheder bør gennemføres, når de i forbindelse med strafferetlig efterforskning støder på kriminelles anvendelse af kryptering. Dette omfatter dels retlige rammer for grænseoverskridende adgang til elektronisk bevismateriale samt tekniske foranstaltninger.

For at sikre en effektiv efterforskning og retsforfølgelse af kriminelle vil Kommissionen i begyndelsen af 2018 fremsætte forslag for at lette den

grænseoverskridende adgang til elektronisk bevismateriale. Kommissionen vil endvidere gennemføre en række foranstaltninger til støtte for de retshåndhævende og retlige myndigheder, herunder finansiering af uddannelse i grænseoverskridende samarbejde, udvikling af en elektronisk platform til udveksling af oplysninger inden for EU og standardisering af formerne for retligt samarbejde mellem medlemslandene.

Blandt de tekniske foranstaltninger foreslås i Kommissionens statusrapport en række tiltag til støtte for medlemsstaternes myndigheder. Dette omfatter bl.a. en udvikling af Europols dekrypteringskapacitet, oprettelse af et ekspertisenetværk til at bistå retshåndhævende og retslige myndigheder samt en øget opmærksomhed rettet mod tjenesteyderes og andre branchepartners vigtige rolle i levering af løsninger med stærk kryptering.

På det uformelle rådsmøde (retlige og indre anliggender) den 25.-26. januar 2018 orienterede Kommissionen om, at lovgivningsinitiativet om e-beviser forventes præsenteret på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 8.-9. marts 2018. Kommissionen har efterfølgende oplyst, at forslaget om e-beviser ikke længere forventes præsenteres på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 8.-9. marts 2018.

På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 8.-9. marts 2018 er sagen på dagsorden med henblik på udveksling af synspunkter om forbedret grænseoverskridende adgang til e-beviser. Det forventes, at Kommissionen i den forbindelse vil oplyse, hvornår Kommissionen forventer at fremsætte forslag til retsakt om grænseoverskridende adgang til elektronisk bevismateriale.

3. Formål og indhold

På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 8.-9. marts 2018 forventes en udveksling af synspunkter om forbedring af grænseoverskridende adgang til e-beviser. Udvekslingen af synspunkter forventes at tage afsæt i de praktiske initiativer, som indgik i Kommissionens endelige rapport om implementering af rådskonklusioner som præsenteret på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 8.-9. juni 2017 samt Kommissionens konklusioner om foranstaltninger til støtte for de retshåndhævende og retlige myndigheder, når de i forbindelse med strafferetlig efterforskning støder på kriminelles anvendelse af kryptering, som anført i Kommissionens 11. statusrapport om indførelsen af en effektiv og ægte sikkerhedsunion af 18. oktober 2017, jf. oven for under pkt. 2.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant, idet der på nuværende tidspunkt endnu ikke foreligger et forslag til en retsakt fra Kommissionen.

6. Gældende dansk ret

Sagen giver ikke anledning til at redegøre for gældende dansk ret.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Sagen medfører på nuværende tidspunkt ikke lovgivningsmæssige konsekvenser, idet der endnu ikke foreligger et forslag til en retsakter fra Kommissionen.

Økonomiske konsekvenser

Sagen medfører af samme grund på nuværende tidspunkt ikke statsfinansielle, samfundsøkonomiske eller erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

Sagen giver ikke anledning til at fremhæve andre konsekvenser.

Sagen vurderes for nuværende ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark.

8. Høring

Der er – ud over høringen af Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde den 20. februar 2018 – ikke foretaget høring vedrørende sagen.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er ikke kendskab til andre landes officielle holdninger til sagen.

10. Regeringens generelle holdning

Det er en prioritet for regeringen, at retshåndhævende myndigheder har de nødvendige værktøjer til brug for efterforskning, bevisoptagelse og retsforfølgelse i sager, som omhandler cyberkriminalitet med grænseoverskridende karakter.

Fra dansk side er man således positivt indstillet over for praktiske foranstaltninger til forbedring af den grænseoverskridende adgang til elektronisk bevismateriale til strafferetlig efterforskning.

Regeringen afventer Kommissionens forslag til retsakt om grænseoverskridende adgang til elektronisk bevismateriale.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg. Det bemærkes imidlertid, at sagen om strafforfølgelse i cyberspace, herunder spørgsmål vedrørende kryptering og e-beviser, senest har været forelagt for Folketingets Europaudvalg til orientering forud for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 7.-8. december 2017.